

Oplage: 2800 exemplaren
september/oktober 1985
no: 157
/ verschijnt maandelijks

algemene besturenbond

nieuwsbrief

/ polanerbaan 15, 3447 GN woerden
postbus 162, 3440 AD woerden
telefoon 03480-11254

Inhoudsopgave

pag.

ABB 1910-1985 (IV)

- De bond en de nijverheidsonderwijswet

ONDERWIJS

- Informatica in het lbo 142
- Grote bezwaren tegen bestuur per circulaire 143
- Commissie kraakt nascholingscursussen informatica 144
- Algemene ledenvergadering lbo 145
- Staatssecretaris Ginjaar in de fout! 146
- Vierde extra leerjaar uit de gevarencône 146
- Schoolverzuim 147
- Meao 148
- Beknopt verslag van de ledenvergadering van de sectie hbo d.d. 17 september 1985 149
- STC-seminars 151
- Brochure ontkoppeling hbo-mbo 152
- Een nieuwe opleiding in het leerlingwezen 152
- Adoptieplan lager beroepsonderwijs van de gemeente Rotterdam 153

SCHOOLORGANISATIE EN -BEHEER

- Knelpunten administratieve bezetting 154

PLANNING

- Overleg van de vaste kamercommissie voor onderwijs over het plan van scholen 1986-1988 156

MEDEZEGGENSCHAP WMO

- Nieuwe regelgeving met betrekking tot de medezeggenschap in het onderwijs 157

SOMAFCO-ADOPTIEPROJECT

- ABB adopteert een school in Tanzania 158
- Informatiedagen over het Somafco-adoptieproject 160

MEDEDELINGEN EN ANDER NIEUWS

- Oproep - lbo-leden 161

Iedere eerste maandag van de maand houden wij spreekuur voor leden. Dit spreekuur is bedoeld voor die leden die een gesprek wensen met één van de stafmedewerkers.

Voor dit spreekuur heeft u geen speciale afspraak te maken.

De bond en de nijverheidsonderwijswet

De vele veranderingen in de maatschappij, vooral de sterke versnelling in de ontwikkeling van wetenschap en techniek zijn kenmerkend voor deze periode in het begin van de twintigste eeuw. Men denke daarbij aan de komst van de radio, de auto en het vliegtuig, vindingen van deze nieuwe tijd.

Ook in het onderwijs streefde men naar vernieuwingen.

In 1910 kwam er een ontwerp van wet voor het nijverheidsonderwijs. De behandeling daarvan kwam lange tijd tot stilstand door het uitbreken van de eerste wereldoorlog, maar in 1919 werd de wet ingediend en op 15 oktober 1921 werd deze van kracht.

Na de totstandkoming van deze wet, een wet waar de besturen van nijverheidsscholen lang naar hadden uitgekeken, beleefden de besturen een onaangename tijd. Deze nijverheidsonderwijswet bracht namelijk niet wat men ervan had verwacht.

De teleurstelling van het bestuur is duidelijk als wij in het jaarverslag van de bond uit 1924 het volgende lezen: "'t keurslijf van de wet heeft ons onze vroegere vrijheid van beweging vrijwel ontnomen doordat de uitvoering van de wet teveel werd overgelaten aan Algemene Maatregelen van Bestuur en de regeling van het nijverheidsonderwijs teveel afhankelijk werd gesteld van het inzicht van de minister en zijn ambtenaren; uitbouw van het nijverheidsonderwijs is onmogelijk door de toestand van de rijksfinanciën; kwesties omtrent de toepassing der salarisregelingen zijn aan de orde van de dag; de besturen dreigen weer uitgeschakeld te worden; door dit uitschakelen van het particulier initiatief zal het onderwijs zijn soepelheid verliezen." Hoewel men grote waardering had voor wat de regering tot stand had gebracht, was men van mening dat deze te veel voorbij ging aan de inbreng van de besturen en niet alleen in salariskwesties, maar tevens in de toelating en bevordering van leerlingen en in de regeling van vakanties. Jarenlang heeft de bond "geknopt" voor een betere salarisregeling voor de leerkrachten. Ook toen werd door de besturen fel gereageerd op de bezuinigingen door het ministerie.

Hoewel het jaar 1920, de bond bestond toen tien jaar, geen uitbreiding van het aantal leden te zien gaf, vermoedelijk veroorzaakt door de moeilijke financiële omstandigheden waarin vele schoolbesturen verkeerden, was er wel een toename van de werkzaamheden te bespeuren.

Een voorbeeld was het instellen van een afdeling nijverheidsscholen en leerlingwezen voor jongens. Enige tijd daarna gevolgd door de oprichting van een afdeling nijverheidsscholen voor meisjes.

Eerder was hiervoor tijdens een algemene ledenvergadering een voorstel gedaan door de ambachtsschool te Schiedam.

De bond, die de belangrijkheid van dit voorstel direct erkende, heeft alles in het werk gesteld om deze afdelingen van de grond te krijgen. De vele verschillende facetten die het vakonderwijs vertoonde en de erkenning dat hun belangen niet allemaal naar behoren zouden kunnen worden behartigd in een algemene vergadering, waren voldoende reden om zo snel mogelijk deze afdelingen in te stellen. Een ander motief voor het oprichten van een afdeling meisjesscholen was de relatieve achterstand in ontwikkeling van de vakopleiding voor meisjes. In 1910 waren er slechts 20 huishoudscholen tegen ongeveer 60 ambachtsscholen.

Onderwijs

INFORMATICA IN HET LBO

De laatste weken zijn - op het eerste gezicht - aardige berichten verschenen in de pers over nadere uitwerkingen van het Informatica-stimuleringsplan (INSP).

- Zo is op 3 september jl. het project Informatica-Kantoorpraktijk van de Stichting voor de Leerplanontwikkeling (SLO) van start gegaan. Het project gaat 2 jaar duren en moet nieuw lesmateriaal opleveren voor de opleiding kantoorpraktijk in het leao/lhno om een betere aansluiting te realiseren met de beroepspraktijk en het vervolgonderwijs. Er zullen 12 scholen participeren; iedere school krijgt de beschikking over 8 computers en de bijbehorende randapparatuur. In het project zal ook aandacht worden besteed aan nascholing van docenten en begeleiding van scholen.
- Minister Deetman heeft 3 instituten aangewezen als ontwikkelpunten voor de professionalisering van de educatieve soft-ware. De PABO Midden-Nederland ten behoeve van het basisonderwijs; De Sol ten behoeve van het avo/vwo en de onderbouw van het lbo; het NLO te Eindhoven ten behoeve van de bovenbouw van het lbo en het overige beroepsonderwijs.
- Philips, IBM en CompuData zullen zich door middel van een contract met het ministerie van O&W én de onderwijsorganisaties verplichten om in de komende 4 jaar apparatuur te leveren aan alle 2250 scholen in het voortgezet onderwijs. De 3 bedrijven zullen tevens helpen bij de scholing van ruim 7000 leraren. Het plan is de wereld ingegaan onder de naam NIVO-project (nieuwe informatietechnologie voortgezet onderwijs). Het tweede 100-scholen-project Informatiekunde en het project Informatica-kantoorpraktijk zijn in het NIVO-project opgenomen. Dit betekent dat deze scholen bij voorrang apparatuur geleverd krijgen.

De scholen zullen niet in hun vrijheid worden beperkt om apparatuur en/of (na)scholing van gelijkwaardige kwaliteit en tegen dezelfde kosten aan te schaffen respectievelijk te laten verzorgen.

Toch leiden bovenstaande berichten niet tot een onverdeeld gejubel. Een aantal opmerkingen is ons inziens op zijn plaats.

- Reeds in 1980 deed de vereniging van directies leao onderzoek naar apparatuurgebruik binnen de opleiding kantoorpraktijk, opdat de opleiding zou worden vernieuwd. Diverse commissies/werkgroepen hebben aan rapporten het licht doen schijnen alvorens 11 november 1984 het project werd aangekondigd om te starten in december 1984.

Dat nu in het cursusjaar 1985/1986 wordt gestart met het project Informatica kantoorpraktijk getuigt niet van al te grote voortvarendheid. Onduidelijk is overigens of de looptijd van het project verlengd zal worden, nu het project ook later is gestart.

De ontwikkelingskosten worden additioneel gefinancierd uit het Informatica-stimuleringsplan. De SLO weet echter tot op heden niet van welk budget zij kan uitgaan.

Overigens blijkt niet de gehele leao-opleiding, maar slechts het vak kantoorpraktijk geactualiseerd te worden. Op zich beschouwen wij dat als een zeer smalle basis voor vernieuwing, respectievelijk verbetering, in het leao om maar te zwijgen over actualisering van de opleidingen in een breed lbo-kader.

Van de SLO is ons bekend dat zij een projectplan heeft ingediend (eerste versie februari 1984) met het doel een project "Technische informatica" in de bovenbouw van het lto" te realiseren.

Behalve van de SLO liggen er nog aardig wat meer aanvragen met hetzelfde doel waar het SLO al of niet een adviserende c.q. verwijzende rol in heeft vervuld.

De oorzaken waarom - met al deze aanvragen als uitgangspunt - één gericht projectplan vooralsnog niet samengesteld kan worden, zijn niet duidelijk.

In aanmerking genomen dat in de uitwerking van het INSP het lbo toch al zeer karig is bedeed en dat het lbo-veld duidelijk initiatieven heeft getoond - mede ten behoeve van kwaliteitsverbetering voor de beroepsvoorbereiding - mag van de zijde van het INSP management wel meer vaart worden verwacht bij de afhandeling van deze aanvragen.

- De samenwerkingsafspraken tussen O&W en het bedrijfsleven moet kennelijk als klapstuk worden beschouwd van hetgeen het INSP tot nog toe heeft opgeleverd.

Zolang niet duidelijk is wat de scholen met de aangereikte apparatuur willen én kunnen, noch welk (na)scholingsaanbod voor docenten wordt verzorgd, ten behoeve daarvan neemt de ABB het nodige voorbehoud in acht.

Reeds in eerdere situaties (de glorievolle intrede doch stille dood van audiovisuele middelen en het talenpracticum inclusief in de scholen) is gebleken dat scholen duidelijk, concrete handvatten nodig hebben om de weelde van apparatuur te kunnen dragen.

Tot slot dient men zich af te vragen of bij de levering van apparatuur aan het tweede 100-scholen-project in het kader van het NIVO-project rekening wordt gehouden met het SLO-advies inzake eisen die vanuit onderwijskundig oogpunt aan de apparatuur gesteld moeten worden.

Met het oog op (goede) ontwikkeling van programmatuur en het gebruik van het model deelschoolwerkplan "Informatiekunde" van de SLO is het immers wel zaak dit SLO-advies, gebaseerd op de evaluatie van het eerste 100-scholen-project, over te nemen.

Philie van Veen

GROTE BEZWAREN TEGEN BESTUUR PER CIRCULAIRE

Het circulairebeleid van de Rijksoverheid is velen een doorn in het oog. Uit een onderzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken naar het gebruik van circulaires door de Rijksoverheid bleek tevens dat het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen de "absolute koploper" onder de ministeries is.

Omvang van het gebruik

In 1982, het peiljaar van het onderzoek, stuurde de Rijksoverheid 2661 pagina's aan circulaires en 1051 pagina's aan beschikkingen het land in. Zo blijkt het toezenden van circulaires binnen alle departementen beperkt te zijn tot telkens enkele departementsonderdelen.

Uitvoerbaarheid

Veel circulaires schieten tekort op het punt van de praktische uitvoerbaarheid. Uit het onderzoek komt de volgende klachtenlijst naar voren:

- de onsystematische, ongestructureerde en ongecoördineerde verzending van circulaires;
- de grote gevolgen voor de werklast;
- het "niet geschreven zijn op uitvoering": bijvoorbeeld ingewikkeldheid en moeilijk taalgebruik;
- slechte toegankelijkheid van de departementen bij behoefte aan nadere informatie;
- de te grote mate van gedetailleerdheid;
- het slecht rekening houden met gangbare procedures;
- het -vaak- late tijdstip van ontvangst;
- de onzekerheid over de mate van vrijheid bij het al dan niet opvolgen van circulaires of bij het aanpassen van de uitvoering van de circulaire aan de plaatselijke situatie;
- het snel op elkaar volgen van circulaires etc., etc.

Bezwaren

De voornaamste bezwaren tegen het circulaire-gebruik zijn:

- het bestuur per circulaire, omdat telkens een klein stukje vrije beleidsruimte wordt opgevuld;
- het gebruik van circulaires als vorm van regelgeving.

Als bijvoorbeeld op een beleidsterrein "alles" vastligt dan roept iedere zeer kleine wijziging een regeling, in veel gevallen een circulaire, op. Blijft regelgeving langer in procedure dan verwacht, dan noodzaken maatschappelijke ontwikkelingen departementen vaak tot het verzenden van circulaires.

Tot slot

Wij hebben het toevoegen van illustraties bij dit korte verslag van het VNG-onderzoek maar weggelaten. U wist het immers al. De ABB ook.

Zou minister Deetman het rapport ook kennen?

Jan Engberts

(bron: De Nederlandse Gemeente, 14 juni 1985 - jaargang 39, nummer 24)

COMMISSIE KRAAKT NASCHOLINGSCURSUSSEN INFORMATICA

Er is geen sprake van een systematische externe evaluatie van de nascholing in het kader van het informatica-stimuleringsplan, veel cursusmateriaal voldoet niet aan normale eisen, er wordt inefficiënt gewerkt en goed doordachte nascholingsplannen ontbreken.

Dit zijn enige conclusies, indrukken uit het eindrapport van de prospectiecommissie evaluatie nascholing informatica voortgezet onderwijs. De commissie heeft, in opdracht van het ministerie, over 8 van de circa 50 door NLO's verzorgde cursussen evaluatieve informatie verzameld. De informatie heeft betrekking op het cursusjaar 1984/1985.

De commissie verbindt aan haar conclusies een aantal aanbevelingen:
De belangrijkste van de 21 aanbevelingen zijn:

- het verbeteren van voorlichting aan aanstaande cursisten;
- beperking van cursusdeelname tot de beoogde doelgroep;
- invoering van een systematischer beoordeling van studieresultaten, mede om uitval van cursisten tegen te gaan;
- herschrijven van cursusmateriaal, waarbij meer coördinatie en afstemming tussen de NLO's nodig is;
- er dient, voor zover nog geen software aanwezig is, meer gebruik gemaakt te worden van door het bedrijfsleven ontwikkelde programmatuur;
- systematische interne en externe evaluatie van de nascholingsactiviteiten;
- op proef starten met "vakantie cursussen" voor docenten.

De bewindslieden hebben ondertussen gereageerd en bijstellingen van het beleid aangekondigd. De beleidsnotitie "Nascholing informatica" levert richtlijnen voor het ontwerpen en uitvoeren van nascholingscursussen informatietechnologie. Gedacht wordt aan een studiecificatenregeling, betere voorlichting, meer gebruik van door het bedrijfsleven ontwikkelde programmatuur.

De reactie van de bewindslieden is, gezien de conclusies van de commissie, nogal gematigd. De "uitsmijter" van het persbericht gaat over vrouwelijke onderwijsgeevenden. Deze zullen, ook als er meer gegadigden zijn dan de capaciteit toelaat, worden geplaatst. Wij vragen ons af hoe het bovenstaande realiseerbaar is.

De bewindslieden gaan niet zover, dat ze het onderzoek van de commissie generaliseren naar het totale cursusaanbod. Wij hopen dat ze gelijk hebben.

Jan Engberts

ALGEMENE LEDENVERGADERING LBO

Op donderdag 7 november a.s. zal de algemene ledenvergadering van de sectie lbo worden gehouden. Na het huishoudelijk gedeelte zullen twee thema's aan de orde komen:

- de plaats van het lbo in het lbo en
- de relatie lbo - kmbo.

Over de opzet van de vergadering wordt u uiteraard nog nader bericht. Wij willen u nu reeds meedelen, dat wij - om de leden in het noorden van het land eens tegemoet te komen - zullen vergaderen in het Postillon Motel te Zwolle.

STAATSSECRETARIS GINJAAR IN DE FOUT!

In de vorige Nieuwsbrief hebben wij u uitvoerig op de hoogte gesteld van de discussies in de OOVO omtrent de concept-beleidsnotitie Techniek en Verzorging.

Ter herinnering: alle organisaties (behalve O3) zijn de principiële mening toegedaan dat Techniek en Verzorging voor alle leerlingen van de 1e fase van het voortgezet onderwijs van belang is.

Toegezegd werd door de Directeur-Generaal Voortgezet Onderwijs dat nader overleg met de bewindsvrouwe zou volgen. Vervolgens zou de concept-beleidsnotitie opnieuw ter discussie komen in het overleg.

Het antwoord van de staatssecretaris kennen wij sinds enkele dagen. Zij heeft de "Beleidsnotitie" Techniek en Verzorging al naar de Tweede Kamer gestuurd zonder enige wijziging. Alleen het woordje concept is geschrapt.

De ABB keurt deze handelwijze van de staatssecretaris af. Dat behoeft geen inhoudelijk betoog. Het onderwijsoverleg heeft zelden zo'n duidelijk en vrijwel unaniem standpunt gedeclareerd.

Organisaties investeren tijd, energie en menskracht - dat kost geld! - in voorbereiding voor besprekingen en deelname aan het OOVO-overleg, omdat zij dit overleg zeer serieus nemen en er daarbij vanuit gaan, dat hun inbreng door de staatssecretaris ook serieus wordt genomen. Deze benaderingswijze van de staatssecretaris leidt tot uitholling van het overleg.

Jan Engberts

VIERDE EXTRA LEERJAAR UIT DE GEVARENZONE?

"Er bestaan op het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen geen plannen om het vierde extra leerjaar af te schaffen."

Dit antwoordde de staatssecretaris VO, mevrouw Ginjaar-Maas naar aanleiding van vragen van de Eerste Kamerleden, drs B. Stam en dr H.P.A. Oskamp, over de mogelijke afschaffing van het vierde extra leerjaar.

Wel gaf de staatssecretaris in haar antwoord aan, dat op het ministerie wordt gestudeerd op mogelijkheden om voor individuele leerlingen de leerwegen in het beroepsonderwijs zo kort mogelijk te doen zijn. In dit kader verricht het Pedagogisch Centrum voor Beroepsonderwijs (PCBB) een leerstofvergelijkend onderzoek.

Tevens reageerde de staatssecretaris negatief op het voortijdig in de publiciteit raken van concept-adviezen van adviesinstanties. Zij acht deze gang van zaken weinig bevorderlijk voor de "noodzakelijke rust" in het onderwijs.

Jan Engberts

SCHOOLVERZUIM

Op 9 oktober was de concept-beleidsnotitie Schoolverzuim voorwerp van overleg in het Overleg Orgaan Voortgezet Onderwijs (OOVO). De nota richt zich met name op:

1. stimuleren van scholen en gemeenten om verzuim te voorkomen, c.q. te bestrijden en daartoe de voorwaarden te scheppen;
2. het verkrijgen van inzicht in knelpunten en mogelijke maatregelen die kunnen bijdragen aan het opheffen van die knelpunten;
3. het verkrijgen van die gegevens die voor het verdere vormgeven van het beleid noodzakelijk zijn;
4. evaluatie van de maatregelen.

De overheid stelt zich op het standpunt dat het schoolverzuim een probleem is dat met de kwaliteit van het onderwijs samenhangt en aangepakt dient te worden via voorwaardenscheppend gericht beleid.

In de vergadering waren weinig lovende woorden te horen over de nota. Dat betrof niet zozeer de daarin aangekondigde maatregelen als zodanig (verscherping en verbetering van de registratie, uitbreiding opvangprojecten in het kader van het onderwijsvoorrangsbeleid, verspreiding van modellen en voorbeelden, aansporingen aan de inspectie, nascholing in het bijzonder met betrekking tot schoolmanagers. Daarnaast worden maatregelen richting gemeenten en provincies genoemd). Deze werden over het algemeen redelijk tot goed ontvangen. Kritiek is er vooral op het feit dat daarmee het probleem schoolverzuim op weinig fundamentele wijze wordt aangepakt. In tegenstelling tot de pretenties van de nota blijft daarmee het beleid vooral steken in zogenaamde curatieve maatregelen en zijn weinig preventieve effecten van dit beleid te verwachten.

Voorts is er veel kritiek op het feit dat de nota de scholen wel wijst op hun verantwoordelijkheid (terecht) en op hun mogelijkheden, maar voorbijgaat aan de werkelijkheid van de alsmaar slechtere condities waarin scholen, buiten hun schuld, zijn komen te verkeren.

Door de besturenorganisaties is nog eens op de bijzondere problemen van het lbo gewezen. Weliswaar is statistisch het schoolverzuim in de verschillende onderwijssoorten niet significant verschillend, maar de ene onderwijssoort kan leerlingen naar een andere onderwijssoort verwijzen, het lbo daarentegen is veelal het laatste "station".

Dat stelt het lbo voor een extra zware opgave.

Een van de ouderorganisaties pleitte voor een verlofkaart voor leerlingen, waardoor tot op zekere hoogte en binnen nader te stellen regels leerlingen gelegaliseerd van school kunnen wegblijven.

Een interessante, maar ook omstreden suggestie.

Tenslotte verdient nog vermelding het feit dat de nota nog geen financiële paragraaf kent. Daarover is het departement nog in gesprek met het ministerie van Financiën, zo leerde de aanbiedingsbrief bij deze concept-beleidsnotitie. In de vergadering is gepleit voor het bieden van financiële ruimte om de mooie woorden van de notitie kracht bij te zetten.

Het overleg over deze notitie kon door tijdgebrek nog niet worden afgerond. Helaas was er ook geen tijd voor een reactie van het departement op de gemaakte opmerkingen.

De verwachting is dat een en ander eind oktober/begin november een vervolg krijgt.

Drs J.C.A.M. Maas

MEAO

De ABB maakt tezamen met de zusterorganisaties BPCO en BBKB, met de Vereniging van Schoolleiders in het meao en de Vereniging van Docenten in het meao en tenslotte met de Maatschappij voor Nijverheid en Handel, deel uit van het in 1984 opgerichte Platform MEAO. Dat platform houdt zich intensief en regelmatig bezig met beleidsontwikkelingen met betrekking tot het meao. Waar mogelijk en gewenst worden, in goed overleg met belanghebbenden, nieuwe initiatieven ontplooid. Het is verheugend, dat op dit moment een hoopgevend en belangrijk initiatief kan worden gemeld.

"HET LEERSTOFPROJECT VAN HET PLATFORM MEAO"

Uitgangspunt

Degenen die nauw verbonden zijn met het meao-onderwijs beseffen steeds meer, dat de diverse vakinhouden aan herziening toe zijn.

APVO-2 schetst in "Leerplanproject Economisch Onderwijs" een kader, dat voor een complete herziening van de verschillende leerplannen een bruikbare opzet vormt: per studierichting van het meao moeten leerplangroepen worden geformeerd, die nagenoeg alle vakken omvatten.

Het "Platform meao", dat vanaf het schooljaar 1984-1985 functioneert en waarin vertegenwoordigers van docenten, schoolleiders, besturen, bonden en bedrijfsleven actief zijn, heeft gemeend op genoemde impuls van APVO-2 en op de talloze roepen van het "veld" te moeten aansluiten.

Voor het daadwerkelijk in uitvoering nemen van de voorstellen van APVO-2 is helaas het wachten op de beleidsnotitie leerplanontwikkeling van het Ministerie.

Het platform heeft gemeend dat het gewenst is, vooruitlopend daarop, reeds een aanzet te geven tot die operatie door op korte termijn de leerstof van het meao, aan een grondige analyse te onderwerpen.

Uitwerking

Besloten is om elke meao-regio de verantwoordelijkheid te geven voor de keuzevakken van een bepaalde studierichting binnen het meao.

Elke aldus geformeerde leerstofgroep zal zich inspannen om de volgende doelstellingen te bereiken.

- a. het aanwijzen van elementen uit de examenprogramma's die als verouderd worden beschouwd;
- b. het inventariseren van wenselijke veranderingen of uitbreidingen;
- c. het globaal verdelen van de leerstof over de diverse leerjaren;
- d. eventueel: het ontwikkelen van een visie op de totaliteit van de programma's voor een bepaalde richting.

Tijdsplanning

1. Op 18 september jl. ging het project van start.

De verschillende leerstofgroepen hebben reeds enkele werkvergaderingen gehouden en zullen ernaar streven om in ieder geval op 30 oktober concept voorstellen uit te brengen ten aanzien van doelstellingen A en B.

2. Deze concept voorstellen zullen in de loop van de maand november aan de deelnemers van de meao-dag worden toegezonden.
3. Op de meao-dag 1985 op 21 november worden de werkstukken van de leerstofgroepen ter discussie gesteld in de vorm van hoorzittingen. Elke leerstofgroep fungeert hierbij als forum.
4. Elke leerstofgroep verwerkt in een of meer bijeenkomsten de reacties van de MEAO-dag en bezint zich op de doelstellingen C en D.
5. Uiterlijk in december 1985 dienen de leerstofgroepen een eindrapportage in.
6. Het platform meao organiseert begin 1986 een legitimeringsronde door de eindrapportage te sturen naar alle meao-scholen, relevante instellingen en organisaties.
7. Het platform meao stelt vervolgens een definitief rapport samen, welke aan de Inspecteur belast met toezicht op het examen wordt aangeboden.

Coördinatoren van dit project zijn: drs C.M. Raaymakers en drs F.A.J. Sengers.

drs J.C.A.M. Maas

BEKNOPT VERSLAG VAN DE LEDENVERGADERING VAN DE SECTIE HBO D.D. 17 SEPTEMBER 1985

De ledenvergadering van de sectie hbo kende zowel een huishoudelijk als een thematisch gedeelte. Met name het thematische gedeelte was druk bezocht.

Tijdens het huishoudelijk gedeelte is het commentaar van de ABB op de concept-eindrapportage van de procescoördinator vastgesteld. De ABB kan zich wel vinden in de eindrapportage. De kritiek van de ABB richt zich met name op het beleid van de minister, die wel een grootscheepse fusie-operatie in gang zet, maar nalaat daar voldoende middelen en faciliteiten voor vrij te maken.

De heer Spruit, directeur Interstudie te Arnhem, is tijdens de ledenvergadering met algemene stemmen benoemd voor een tweede zittingstermijn in het sectie bestuur.

Het thematisch gedeelte had tot doel een gedachtenwisseling op gang te brengen over een aantal aspecten die samenhangen met het management van de nieuw te vormen instellingen. Hiertoe vond een drietal oriënterende inleidingen plaats rond de thema's: effecten van gedwongen fusie, personeelsbeleid en marketing in het hbo.

- Effecten van een gedwongen fusie.

Deze inleiding werd gehouden door de heer R. König, teamleider adviesgroep RIAGG -ondersteuning. In de ambulante geestelijke gezondheidszorg heeft een aantal jaren geleden een fusie-operatie plaatsgevonden, vergelijkbaar met het STC-proces in het hbo, namelijk de vorming van RIAGG's.

*

Regionaal Instituut Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg

De overeenkomsten tussen beide fusieprocessen komen in het kort hierop neer:

- * het fusieproces is geïnitieerd door de overheid;
- * aan beide fusieprocessen liggen behalve ideële, ook materiële doelstellingen ten grondslag, namelijk kostenbeheersing/bezuiniging.

Juist doordat de fusies door de overheid zijn opgelegd, kunnen zich allerlei problemen voordoen omdat onder andere een authentieke motivatie tot fusie, een eigen strategisch fusiebeleid en een weloverwogen nieuwe identiteit ontbreken. Hierdoor zijn bestuur en directie vaak verdeeld in "bloedgroepen" en treden er allerlei afschermingsmechanismen in werking die leiden tot verminderde samenwerking op de lagere niveaus.

Om te komen tot een echt geïntegreerde nieuwe instelling zullen dan ook nog de nodige obstakels en valkuilen genomen moeten worden. De heer Kônigel gaf nog de nodige voorbeelden van de meest voorkomende valkuilen en obstakels, die in het uitgebreide verslag van de lezing zijn opgenomen.

- *Voorbij het rechtspositiebesluit: personeelsbeleid in toekomstige hbo-instellingen.*

Deze inleiding werd gehouden door de heer Schraven, organisatie-adviseur STC bij de ABB.

De heer Schraven beoogt met deze lezing over het personeelsbeleid een nieuwe stijl van denken over personeelsbeleid in het hbo te introduceren. Hiertoe trekt hij een analogie tussen de docent in het onderwijs en de productiemiddelen in het bedrijfsleven. Een instelling moet niet alleen kijken naar de waarde die een personeelslid op dat moment voor de instelling zelf heeft, maar zal ook oog moeten hebben voor de toekomst van zowel de docent als de instelling. Het is dan ook van belang dat de instelling personeelsleden de mogelijkheden biedt zichzelf verder te ontwikkelen, ervan uitgaande dat zowel de instelling als het personeel zelf baat heeft bij mobiliteit van medewerkers. Hiertoe zal wel via scholing en dergelijke de marktwaarde van het personeel vergroot moeten worden. Het verschijnsel dat onderwijsinstellingen voor docenten zowel opstap als eindstation in hun carrière zijn met alle verstarrende gevolgen van dien, zal tot het verleden gaan behoren. Dit vereist echter een actief personeelsbeleid van de instellingen zelf, dat recht doet aan de individuele capaciteiten van de medewerkers.

- *Marketing als basis voor onderwijsinnovatie.*

De heer Van Reekum, partner van het bureau Welzijnsmarketing, heeft na een kort historisch overzicht inzicht gegeven in wat marketing is, en hoe je "aan" marketing kan doen. In het historisch overzicht geeft de heer Van Reekum aan hoe van product-gerichte benadering, via een verkoopgerichte benadering, nu de marktgerichte benadering overheerst. Een marktgerichte benadering houdt in dat de nadruk komt te liggen op het onderzoek naar de wensen en de behoeften van de doelgroep/cliënt/markt.

De concurrentiegerichte benadering hangt uiteraard samen met een krimpende economie.

Marketing wordt gezien als een beleidsinstrument om doelstellingen te realiseren met anderen via ruil. Vooral dat laatste - via ruil - is essentieel. Deze visie op marketing dwingt je ertoe de doelen te expli-

citeren, in ieder geval intern, en om anderen die je nodig hebt voor het bereiken van je doelstellingen te motiveren. Marketing moet dan ook worden gezien als een managementbenadering.

Hoe verricht je marketing?

In de eerste plaats door onderzoek van de markt, die hiertoe is gesegmenteerd in homogene groepen. De keuze van het segment waarop je je richt is heel wezenlijk. Behalve informatie over de markt moet je ook informatie hebben over je eigen capaciteiten en mogelijkheden. De heer Van Reekum stelt dan ook dat een management-informatie systeem van groot belang is voor het opzetten van een marketing-strategie.

Tenslotte is nog kort ingegaan op de moeilijkheden en problemen waarmee rekening gehouden moet worden bij de implementatie van marketing in het hbo.

Over deze drie inleidingen is in het middagedeelte in subgroepen verder van gedachten gewisseld.

Frieda de Pater

STC-SEMINARS

In het kader van het STC-proces verzorgt de ABB in het komend cursusjaar een aantal seminars voor het hbo.

De programmering verloopt langs twee lijnen. Enerzijds krijgt het bestuur van de nieuw te vormen hbo-instellingen bijzondere aandacht. Anderzijds komt een aantal nieuwe taken, sturingsmiddelen in de schijnwerper te staan. De seminars staan open voor alle hbo-leden van de ABB of hun vertegenwoordigers.

Uitgangspunt van de seminars zal zijn te werken in zodanig kleine groepen, dat er een intensieve interactie kan gaan ontstaan tussen de inleiders en de deelnemers, en de deelnemers onderling. Indien nodig zullen er extra bijeenkomsten worden georganiseerd rondom hetzelfde thema.

De seminars zijn op verschillende doelgroepen gericht, namelijk besturen, directies, adjunct-directeuren en fusie-functionarissen.

Programma:

30 oktober 1985	Interne fusie-functionarissen, ervaringen, knelpunten en vooruitzichten.
20 november 1985	Bestuursopvattingen, bestuursstructuren en management.
27 november 1985	Kwaliteitsbevordering in het hbo.

17 december 1985	Medezeggenschap in de gefuseerde hbo-instellingen.
22 januari 1986	Marketing voor onderwijsinstellingen.
26 februari 1986	Beleidsplannen, hun functie en het beleidsproces.
19 maart 1986	Interne budgettering: een sturingsmiddel of machtsspel.
23 april 1986	Professionalisering van professionals. Bouwstenen voor personeelsbeleid.
28 mei 1986	Public relations.
11 juni 1986	De organisatie van de directe onderwijsondersteuning.

- . -

BROCHURE ONTKOPPELING HBO-MBO

In het kader van de Schaalvergrotings-, Taakverdelings- en Concentratieoperatie in het hoger beroepsonderwijs wordt een aantal scholen, waaraan zowel een mbo- als een hbo-afdeling is verbonden, voor speciale problemen gesteld.

In de toekomst zullen namelijk hbo-instellingen met een mbo-afdeling worden gestimuleerd de mbo-afdeling te ontkoppelen. Het hbo- en het mbo-onderwijs zullen ook op verschillende wijzen worden bekostigd. Dit betekent voor een aantal scholen een interne splitsing, die consequenties heeft voor personeel, management, interne organisatie, gemeenschappelijke voorzieningen en huisvesting.

Het bureau van de ABB heeft, na overleg met het ministerie een brochure over de ontkoppelingsproblematiek samengesteld, waarin al deze aspecten aan de orde komen en suggesties voor de gefaseerde aanpak van het ontkoppelingsproces worden gedaan.

Deze brochure is aan alle leden van de ABB, die met ontkoppeling te maken krijgen, toegestuurd. Ook voor andere instellingen is deze brochure verkrijgbaar bij het bureau van de ABB voor de prijs van f 20,-- per exemplaar.

Frieda de Pater (stafmedewerker hbo)
Hans Schraven (organisatie-adviseur stc)

EEN NIEUWE OPLEIDING IN HET LEERLINGWEZEN

In oktober 1985 zal er een nieuwe opleiding in het leerlingwezen van start moeten gaan. Het gaat hierbij om een opleiding ten behoeve van administratieve beroepen bij de overheid.

Deze nieuwe administratieve beroepsopleiding voor de overheid zal formeel vallen onder de Stichting Ecabo, het landelijk orgaan in het leerlingwezen voor de economische administratieve beroepen.

Binnen de Ecabo is een sectie overheid gevormd, bestuurd door vertegenwoordigers van overheidswerkgevers en -werknemers en georganiseerd schoolwezen in het beroepsbegeleidend onderwijs.

Onder verantwoordelijkheid van dit sectiebestuur is reeds een totaalprogramma ontwikkeld.

Naast het praktische deel dat in de werkorganisatie zijn vorm zal moeten krijgen, bestaat een theoretisch deel dat gedurende een dag per week op een streek- of bestuursschool zal moeten worden uitgevoerd.

Over de uitvoering van dit theoretische deel worden momenteel zodanige afspraken gemaakt tussen streek en -bestuursscholen dat per provincie de opleiding op minstens één instelling kan worden gevolgd.

De 2-jarige primaire opleiding zal worden afgesloten met het diploma Administratief Medewerker Overheid (AMO).

De opleiding is toegankelijk voor:

- a. leerlingen met een al of niet afgesloten lbo-opleiding (duur 2 jaar);
- b. leerlingen met een diploma (duur 1 jaar);
 - lbo (c) met een omschreven vakkenpakket met minstens 1 vreemde taal en een voldoende voor Nederlands;
 - mavo, leao, kmbo, Ecabo-administratief medewerker A.

Het diploma AMO geeft toegang tot een voortgezette opleiding, waarvan het de bedoeling is dat deze in januari 1986 zal starten.

Op zichzelf is het niet opmerkelijk dat een nieuwe leerlingwezenopleiding wordt gestart. En het is ook niet onze gewoonte dergelijke zaken in de Nieuwsbrief te memoreren, ware het niet dat het hier een bijzonder initiatief betreft. Immers, met de realisering van deze opleiding beoogt de overheid een belangrijke bijdrage te leveren in haar streven het aantal leerplaatsen in het kader van het leerlingwezen sterk uit te breiden.

J.W. Hollanders

ADOPTIEPLAN LAGER BEROEPSONDERWIJS VAN DE GEMEENTE ROTTERDAM

In het kader van de verbeteringen van de relatie beroepsonderwijs-bedrijfsleven heeft de gemeente Rotterdam een belangrijk initiatief genomen waarover wij u, gelet op het belang van een en ander voor het beroepsonderwijs, in het hiernavolgende nader willen informeren.

Een initiatief dat naar onze mening navolging verdient.

Achtergrond

De gemeente Rotterdam heeft als uitvloeisel van haar Nota Beroepsonderwijs van juni 1984 het plan ontwikkeld vier openbare scholen voor beroepsonderwijs te laten 'adopteren' door een aantal bedrijven en instellingen.

Dit adopteren houdt concreet in dat de contacten tussen de scholen en de bedrijven en instellingen op een aantal punten tot stand worden gebracht en/of worden uitgebreid.

Het betreft hier:

- het bieden van arbeidsoriëntatiemogelijkheden aan de leerlingen van de scholen;

- het organiseren van docentenstages;
- het starten van overleg over de onderwijsinhoud in verband met een verbeterde aansluiting tussen onderwijs en arbeid;
- het maken van afspraken over het beschikbaar stellen van eventueel overtoollige apparatuur van de bedrijven en instellingen aan de scholen.

Het is de bedoeling deze activiteiten onder te brengen in een zogenaamd bedrijfscontactplan voor de deelnemende scholen.

Voor de uitvoering van dit Adoptieplan is het COA-Rijnmond in december 1984 benaderd door de gemeente Rotterdam. Na langdurige onderhandelingen is in juni 1985 een voorlopige samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen het Rotterdamse gemeentebestuur en het bestuur van het COA-Rijnmond.

Op basis van deze overeenkomst worden de projectleider en de administratief medewerkster voor het Adoptieplan aangetrokken. Zij zullen gaan werken bij het COA-Rijnmond, maar in dienst blijven van de gemeente Rotterdam.

In de samenwerkingsovereenkomst is op verzoek van het COA-Rijnmond vastgelegd dat bij voldoende financieringsmogelijkheden het Adoptieplan in het schooljaar 1986/87 zal worden uitgebreid met een drietal niet-openbare scholen in Rotterdam.

Deze situatie is inmiddels ingetreden, omdat naast het ministerie van Economische Zaken ook het Europees Sociaal Fonds bereid is gevonden het Adoptieplan te subsidiëren.

Het project heeft een looptijd van 1 september 1985 tot 1 januari 1988.

Naar verwachting zal in 1985 nog de definitieve samenwerkingsovereenkomst tussen het gemeentebestuur van Rotterdam en het bestuur van COA-Rijnmond gesloten kunnen worden.

Uitvoering

Voor de uitvoering van het Adoptieplan is het bestuur van COA-Rijnmond verantwoordelijk. Ten behoeve van het Adoptieplan zal het COA-bestuur een begeleidingscommissie instellen.

Nog voor het in dienst treden van de projectstaf is een start gemaakt met een onderdeel van het Adoptieplan, n.l. de arbeidsoriëntatie voor leerlingen. Voor dit onderdeel is inmiddels aangesloten bij de activiteiten van het EG-project "Arbeidsoriëntatie voor jongeren in het Rijnmondgebied", dat eveneens door het COA-Rijnmond wordt uitgevoerd.

Een nieuw element daarbij is dat per school een aantal beschikbaar gestelde taakeenheden besteed zullen worden aan het leggen en onderhouden van contacten met bedrijven en instellingen door docenten van de vier scholen.

J.W. Hollanders

Schoolorganisatie en -beheer

KNELPUNTEN ADMINISTRATIEVE BEZETTING

Onlangs zijn enkele vertegenwoordigers van het Drie Bonden Contact Beroeps- onderwijs op audiëntie geweest bij de minister. Deze audiëntie was voor de zomervakantie reeds aangevraagd en vastgesteld, doch de minister moest zich helaas tot twee keer toe verontschuldigen wegens dringende werkzaamheden elders.

De reden voor het aanvragen van de audiëntie was onder meer gelegen in het feit dat het aanstellingsbeleid van onze leden schoolbesturen onder ontoelaatbare druk is komen te staan door de tijdelijke beperkte vacaturestop in de administratieve sector bij het beroepsonderwijs (oud hoofdstuk I-S van het inmiddels vervallen Rechtspositiebesluit WVO).

De "10% verkrapping" heeft een discrepantie in zich tussen schoolbesturen die wel en niet te maken hebben met natuurlijk verloop.

Eerstgenoemden zien de kwaliteit van het administratief-apparaat uitgehold, aangezien de juiste verhoudingen bij de besteding van de voor het administratief personeel beschikbare eenheden niet meer in acht genomen kunnen worden.

In bepaalde situaties is door herverdeling van het werk de schade enigszins te beperken, doch met name bij de vervanging van leidinggevend personeel komen de schoolbesturen in grote problemen. Dit immers, aangezien de hoogste functie naar verhouding het grootste aantal eenheden vergt.

Ons is bekend, dat ambtenaren in een dergelijke situatie adviseren over te gaan tot het aanstellen van een functionaris in deeltijd-arbeid, hetgeen ons, gelet op de verantwoordelijkheid, aard en zwaarte van de functie, niet zo gewenst voorkomt. Een en ander nog afgezien van het vinden van geschikte kandidaten.

De minister toonde begrip voor de geschetste situatie, onderkende de problemen op micro-niveau bij een algemene maatregel zonder nuances op macro-niveau, doch deelde tevens mede, dat oplossingen slechts gerealiseerd konden worden binnen de begrotingsruimte.

Dit zou bij het aanwezig zijn van een groot aantal knelpunten betekenen een verhoging van de "10% maatregel". Een advies in die richting stellen wij ons vooralsnog niet voor.

Niettemin zullen wij gaarne op korte termijn in kennis worden gesteld van knelpunten uwerzijds. Het zal u duidelijk zijn, dat het hier gaat om werkelijk schrijnende gevallen, die om een oplossing vragen. Hoewel wij er ons zeer van bewust zijn, dat er met betrekking tot deze problematiek vele knelpunten liggen, verzoeken wij u dringend uzelf in deze beperkingen op te leggen en slechts onoverkomelijke knelpunten aan te dragen.

Wellicht kunnen wij - en wij zeggen dit onder het nodige voorbehoud - voor een zeer beperkt aantal gevallen (echt slechts enkele) een oplossing creëren. Op voorhand verzoeken wij u dan ook begrip te hebben voor deze situatie.

De minister deelde ons voorts nog mede, dat nog dit jaar de beleidsconclusies van het formatie-onderzoek in het kader van de harmonisatie "I S en I T" in een nieuwe concept-regelgeving aan de overlegcircuits zal worden aangeboden.

Hij sloot niet uit, dat de regelgeving nog in de tweede helft van dit schooljaar zal worden ingevoerd.

Wij houden u uiteraard van de ontwikkelingen op de hoogte.

B. van der Veere

Planning

OVERLEG VAN DE VASTE KAMERCOMMISSIE VOOR ONDERWIJS OVER HET PLAN VAN SCHOLEN 1986-1988

Het overleg over het Plan van Scholen, dat de staatssecretaris wettelijk verplicht is jaarlijks te voeren met de Vaste Kamercommissie voor onderwijs krijgt steeds meer het karakter van een "circus". Belanghebbenden op de overvolle tribunes luisteren gespannen of "hun" Kamerlid het ingefluisterde verhaal wel goed overbrengt en of de staatssecretaris bereid is concessies te doen.

Het is roerend ieder Kamerlid te horen zeggen, dat het komende Plan van Scholen een sober karakter moet hebben, maar hem of haar daarna een waslijst met aanvragen naar voren te horen brengen, die toch zeker óók nog voor honorering in aanmerking moeten worden gebracht.

Zo ontaardt dit overleg, dat hoofdzakelijk bedoeld was om op hoofdlijnen van planningsbeleid met elkaar van gedachten te wisselen, in een derde overleg Plan van Scholen over concrete aanvragen.

Onder andere zijn de volgende aanvragen door diverse Kamerleden bepleit:

- middelbaar horeca aan de ab mdgo	Almelo	2x
- samenwerkings mts	Oude Tonge	3x
- ab leao	Ede	
- rubbertechnologie aan de ab ihbo	Emmen	3x
- op vwo	Naarden	3x
- pc sport en beweging	Eelde	
- pc lto-afdeling electrotechniek	Woerden	
- op vwo	Castricum	
- pc afdeling restaureren	Leeuwarden	
- pc afdeling mdgo	Leiden	
- op vwo	Stevensbeek	
- ref ywo	Kampen	
- pc vwo	Schagen	

In de Vaste Kamercommissie zijn ook andere zaken aan de orde gekomen. Hoewel het advies van de onderwijsraad en de instemmende reactie van de minister daarop in een later stadium in de Kamer zullen worden behandeld, zijn er reeds belangwekkende dingen over gezegd.

Zo concludeert het CDA, dat de onderwijsraad tégen directe meting is en zien de VVD en de PvdA er de mogelijkheid in om het openbaar onderwijs te bevorderen.

Op grond van dit advies heeft de VVD zich uitgesproken tégen een aanvraag voor een brede ab scholengemeenschap in Almere, omdat het basisonderwijs in Almere voor 80% openbaar is.

De PvdA memoreert, dat de Raad van State tot nu toe altijd ten onrechte de potentiëlen van openbaar en bijzonder onderwijs bij elkaar heeft opgeteld en is van mening dat de minister in het vervolg altijd contrair moet gaan indien de Raad op dezelfde voet doorgaat.

De staatssecretaris heeft naar aanleiding van het advies van de onderwijsraad een ab vwo-school in Bergen toegekend. Verder wijst zij erop, dat het openbaar onderwijs weliswaar een achterstand heeft in het mbo, maar dat er ook weinig aanvragen liggen.

Volgens de PvdA zal dat volgend jaar anders zijn.

Enkele andere interessante onderwerpen:

- Drie Vrije scholen zijn voor bekostiging in aanmerking gebracht. Het gaat hier niet om ab onderwijs maar om een eigen richting.
- Er zal een soepel beleid worden gevoerd ten aanzien van aanvragen voor een ibo-afdeling in een scholengemeenschap waarin reeds ibo aanwezig is.
- De stichtingsnorm van 800 voor mbo staat in de concept-planningswet, maar wordt reeds nu gehanteerd, omdat deze gebaseerd is op een economisch gebruik van inventaris en op onderwijskundige argumenten ten aanzien van differentiaties e.d.

Omdat er geen wettelijke stichtingsnorm is voor mbo is daartegen niets aan te voeren.

In sommige gevallen kan de 3/4 norm gelden, zoals in Dordrecht vanwege de verbinding met bbo en in Delft vanwege de aanwezigheid van middelbaar laboratoriumonderwijs.

- De avond mts'en zijn onevenwichtig gespreid over het land, maar voor de witte vlekken liggen geen aanvragen. Als die wél binnen komen zullen ze serieus worden overwogen.

Annemarie Spijer

Commissies voor Geschillen WMO

NIEUWE REGELGEVING MET BETREKKING TOT DE MEDEZEGGENSCHAP IN HET ONDERWIJS

Op 13 oktober 1984 en 11 mei 1985 is het Besluit medezeggenschap onderwijs in twee gedeelten in werking getreden (Besluit van 10 september 1984 Staatsblad 1984, 442 en Besluit van 22 april 1985 Staatsblad 1985, 239). Dit besluit strekt ter uitvoering van art. 17 lid 2 Wet Medezeggenschap Onderwijs en behelst afwijkingen van de WMO. Een nadere uiteenzetting van dit besluit is voor wat betreft het eerste deel te vinden in de Circulaire van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van 1 mei 1985, p.5 e.v., en voor wat betreft het tweede gedeelte in de Circulaire van 27 juni 1985, dat geheel hieraan gewijd is.

In dit besluit wordt van de wet afgeweken voor de volgende scholen en in de volgende gevallen:

- paragraaf B: zeer kleine scholen voor kleuteronderwijs of gewoon lager onderwijs;
- paragraaf C: groepen van scholen voor kleuteronderwijs en gewoon lager onderwijs;
- paragraaf D: cursussen voor voortgezet onderwijs van geringe omvang;
- paragraaf E: groepen van cursussen en groepen van een school en een of meer cursussen;
- paragraaf F: medezeggenschap en samenvoeging van scholen;
- paragraaf G: medezeggenschap na splitsing van scholen;
- paragraaf H: medezeggenschap na omzetting van scholen;
- paragraaf I: vooruitlopend gebruik van bijzondere medezeggenschapsbevoegdheden ten aanzien van nieuwe school;

- paragraaf J: afwijkingen vooruitlopend op Wet op het hoger beroepsonderwijs;
- paragraaf K: oudervertegenwoordiging in scholengemeenschappen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs;
- paragraaf L: afwijking ziekenhuisscholen;
- paragraaf M: afwijking betreffende voortgezet speciaal onderwijs.

De paragrafen B t/m E staan in het eerste gedeelte van het besluit, de paragrafen F t/m Z in het tweede gedeelte.

De volledige tekst van dit besluit en de nota's van toelichting zijn verkrijgbaar bij de Staatsuitgeverij, Postbus 20014, 2500 EA 's-GRAVENHAGE, telefoon 070-789911.

De kosten zijn Staatsblad 1984, 442: f 2,25
en Staatsblad 1985, 239: f 3,50

mw mr M.J. Godschalk

SOMAFCO-ADOPTIEPROJECT

ABB adopteert een school in Tanzania

Zoals men weet, is tijdens de Algemene Ledenvergadering op 22 mei 1985 bekend gemaakt, dat de ABB ter gelegenheid van zijn 75-jarig bestaan tot 1 augustus 1986 het Solomon Mahlangu Freedom College (SOMAFCO) van het African National Congress in Morogoro, in Tanzania heeft geadopteerd.

De staatssecretaris voor het voortgezet onderwijs, mevrouw drs N.J. Ginjaar-Maas, heeft tijdens de eerder genoemde ledenvergadering de ABB ten behoeve van dit project twee arbeidsplaatsen in het kader van het Werkgelegenheidsproject Onderwijs (WPO) tot 1 augustus 1986 ter beschikking gesteld.

Dit heeft na de zomervakantie geleid tot een sollicitatieprocedure, die onlangs is afgerond met de benoeming van drie medewerkers per 7 oktober 1985, die in het kader van de WPO-regeling tot 1 augustus 1986 alle werkzaamheden die uit de adoptie van het SOMAFCO-project voortvloeien, zullen verrichten.

Deze drie medewerkers zijn tot 1 augustus 1986 in dienst van het bestuur van de bij de ABB aangesloten LTS te Woerden, en worden gedurende deze periode voor 0,5 weektaak bij de ABB voor de uitvoering van het adoptieproject bij het bureau van de ABB gedetacheerd. Graag stellen wij hen nader aan u voor:

* Maud Kortbeek, 30 jaar

Na haar gymnasium A-diploma te hebben gehaald, heeft zij aan de nieuwe lerarenopleiding d'Witte Leli de opleiding tot lerares handvaardigheid (2° graads) en tekenen (3° graads) gevolgd en met succes afgerond.

In 1983 is zij 7 weken werkzaam geweest op het SOMAFCO te Tanzania, waar zij een zeefdrukwerkplaats heeft ingericht en een zeefdruk cursus heeft gegeven.

* Leonard J. van der Hout, 30 jaar

Na zijn Atheneum A-diploma te hebben behaald, heeft de heer Van der Hout sociologie gestudeerd en zijn 1° graads bevoegdheid voor maatschappijleer behaald.

Gedurende een aantal jaren is de heer Van der Hout als vrijwilliger actief geweest in diverse werkgroepen. Als zodanig was hij betrokken bij twee ondersteuningscampagnes voor het SOMAFCO waaraan ook een aantal scholen heeft deelgenomen. In het kader van deze activiteiten heeft betrokkene in 1981 een bezoek van 2 maanden aan de school gebracht.

Sinds oktober 1984 is de heer Van der Hout voor onder andere Wolters Noordhoff als free lance tekstschrijver werkzaam.

* Arthur J.J. Wiggers, 26 jaar

Na het behalen van zijn Atheneum A-diploma heeft de heer Wiggers politologie gestudeerd aan de Universiteit van Nijmegen, met als specialisatie Politieke en Mondiale Vorming. De heer Wiggers is 1° graads bevoegd voor het vak maatschappijleer.

Tijdens zijn studie is hij onder andere als vrijwilliger actief geweest in het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking in Nijmegen en in een aantal projecten van Pax Christi. Met het vrijwilligerswerk heeft de heer Wiggers veel ervaring opgedaan met het organiseren van en voorlichting geven over activiteiten, vergelijkbaar met het adoptieproject van de ABB.

De drie genoemde medewerkers hebben de niet eenvoudige taak, uitvoering te geven aan de ondersteuning aan het SOMAFCO, zoals die tijdens de eerdergenoemde Algemene Ledenvergadering aan Mr Godfrey Motsepe, vertegenwoordiger van het ANC voor de Benelux, symbolisch is aangeboden. Gelet op hun enthousiasme en motivatie voor dit project, hun kennis en ervaring, hebben wij alle vertrouwen in het slagen van dit project.

Een belangrijke voorwaarde daarbij is, dat bij de ABB aangesloten scholen daadwerkelijk bereid zijn hun medewerking te verlenen.

Gezien de vele positieve reacties na de Algemene Ledenvergadering van 22 mei jl., zijn onze verwachtingen inzake de medewerking van de scholen hoog gespannen.

Het SOMAFCO is een scholengemeenschap waaraan primair en vervolgonderwijs wordt verzorgd. Een probleem voor de school is, dat er in de praktijk lokalen van de diverse beroepsopleidingen (installatietechniek, motorvoertuigtechniek, landbouwopleidingen e.d.) een groot gebrek is aan handgereedschap en groot-inventaris.

Tevens is er behoefte aan ondersteuning bij de ontwikkeling van leerplannen, beroepsprofielbeschrijvingen en de ontwikkeling van een adequate schoolorganisatie. Met de adoptie van deze school wil de ABB met behulp van zijn leden een wezenlijke materiële bijdrage leveren aan de inventaris van de praktijklokalen en zo mogelijk met uit het veld gemobiliseerde deskundigheid, ondersteuning bieden bij de leerplanontwikkeling en de inrichting van een adequate schoolorganisatie.

Voor verdere achtergrondinformatie over deze school verwijzen wij graag naar het uitvoerig informatiepakket dat de leden van de ABB hebben ontvangen na afloop van de Algemene Ledenvergadering van 22 mei jl., of direct daarna via de post.

J.W. Hollanders

INFORMATIEDAGEN OVER HET SOMAFSCO-ADOPTIEPROJECT

Verschillende keren is reeds benadrukt dat de adoptie van het Solomon Mahlangu Freedom College (SOMAFSCO) in Tanzania, alleen kan slagen met de medewerking van de bij de ABB aangesloten scholen.

Misschien heeft u al concrete ideeën over uw mogelijkheden om aan het adoptieproject bij te dragen. Misschien ook heeft u eerst meer informatie nodig. Of misschien staat u wel sympatisch tegenover het idee, maar twijfelt u juist aan uw mogelijkheden om concreet iets bij te kunnen dragen.

In elk geval nodigen wij u uit voor één van de informatie-bijeenkomsten over het adoptieproject, die binnenkort zullen worden gehouden.

Op die bijeenkomsten zal de SOMAFSCO-Projectgroep-ABB zich aan u presenteren.

In het voorlopige programma zijn verder opgenomen:

- een informatief "verhaal" over de geadopteerde school en haar achtergrond. Hiervoor is uitgenodigd Bing Müller, die op de school in Tanzania werkt en tijdelijk terug is in Nederland,
- een (video)film of diaserie over het SOMAFSCO, waarin u beeldend te zien krijgt hoe het project er uit ziet,
- een inventarisatie en bespreking van de mogelijkheden en suggesties die er zijn om het adoptieproject vorm te geven,
- de presentatie van materiaal dat te gebruiken is ter ondersteuning van activiteiten in het kader van het adoptieproject, waaronder een foto-expositie over het SOMAFSCO.

Wij wijzen er overigens nadrukkelijk op dat behalve bestuurs- en directieleden, ook geïnteresseerde docenten van harte welkom zijn.

Binnenkort krijgt u van de ABB bericht over de precieze plaats en tijd van de informatie-bijeenkomsten. U kunt voor meer informatie natuurlijk ook bellen naar de projectgroep bij de ABB. Deze is te bereiken op dinsdag, woensdag en donderdag.

De SOMAFSCO-Projectgroep-ABB

Mededelingen en ander nieuws

OPROEP - LBO-LEDEN

In de week van 14 t/m 18 april 1986 organiseren het *Drie Bonden Contact Beroepsonderwijs* en het *Convent Directies van Scholengemeenschappen* met ondersteuning van de *Landelijke Pedagogische Centra* de *Week van het lbo*. Hoogtepunt van deze week is de *LBO-manifestatie* op 18 april in de Jaarbeurs te Utrecht.

Collega's uit het lbo roepen wij op mee te werken in één van de werkcomités.

- Werkcomité 1. Motto: "Het LBO stelt zich voor".
Dit comité heeft onder meer tot taak de opleidingsmogelijkheden van het lbo voor het voetlicht te brengen.
- Werkcomité 2. Motto: "Het LBO is springlevend".
Dit comité heeft vooral tot taak vernieuwingen die in het lbo op gang zijn, te laten zien.
- Werkcomité 3. Motto: "Het LBO kan wel wat".
Dit comité geeft een illustratie van de tien kwaliteiten van het lager beroepsonderwijs.
- Werkcomité 4. Motto: "Het LBO praat mee".
Dit comité zal onder meer de sprekers voor de manifestatie benaderen.
- Werkcomité 5. Gaat in feite de materiële kant voorbereiden.
Het behartigt de technische organisatie.
- Werkcomité 6. Motto: "Het LBO staat niet alleen".
In dit comité worden mogelijke deelnemers die dienstverlenend zijn voor het lbo geïnventariseerd aangeschreven en uitgenodigd voor de manifestatie bijvoorbeeld Educatieve uitgevers en instellingen uit de verzorgingsstructuur.
- Werkcomité 7. Motto: "De week van het LBO".
Dit comité stimuleert, informeert, inventariseert ten aanzien van LBO-activiteiten in de regio.

Wij roepen enthousiaste collega's op die in staat zijn vooral in de periode november, december en na de krokusvakantie tijd voor de goede zaak vrij te maken.

Wie wil werken aan de *LBO-manifestatie '86*
Zo is lager beroepsonderwijs in Nederland
melde zich aan bij:

Secr. *LBO-Manifestatie*
Postbus 482
5201 AL 's-Hertogenbosch
tel. 073-215435

of bij de sectie lbo van de ABB.